

N:o 29.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 15 maj 1895.
— — — — Andra Kammaren — 15 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående regleringen af utgifterna under riksstatens tredje hufvudtitel, omfattande anslagen till utrikesdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden n:is 2 och 88.)

Till Konungen.

Ordinarie anslag.

I afseende å regleringen af utgifterna å riksstatens tredje hufvudtitel, omfattande anslagen till utrikesdepartementet för år 1896 har Eders Kongl. Maj:t, med hänvisning till det vid den kongl. propositionen angående statsverkets tillstånd och behof fogade statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden den 14 januari innevarande år, föreslagit, att nedan nämnda ordinarie anslag måtte af Riksdagen anvisas, att utgå emot nu gällande redovisningsskyldighet samt med samma rätt till deras användande och under enahanda vilkor som hittills, nemligen:

Kabinettskassans utgifter:

Departementschefen, ministern för utrikes ärendena	kronor	24,000: —	
Utrikesdepartementet	»	27,495: —	
Ministerstaten	»	337,941: —	
Militärattachéer	»	8,471: —	
Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter	»	45,893: —	443,800: —
			transport kronor 443,800: —

transport kronor 443,800: —

Konsulskassans utgifter:

Utrikesdepartementet	kronor	7,525: —	
Konsulsstaten	»	223,482: —	
Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter.....		15,285: —	246,292: —
eller efter afdrag af hvad som här af beräknas kunna bestridas af inflytande konsulat- och expeditionsafgifter		86,292: —	160,000: —
			<u>summa kronor 603,800: —</u>

Utgifter, som bestridas af svenska statsverket allena:

Svenska kyrkan i Paris.....	kronor	2,950: —
		<u>tillsammans kronor 606,750: —</u>

Uti särskilda inom Riksdagen väckta motioner har föreslagits:

dels att Riksdagen måtte besluta att nedsätta det af Eders Kongl. Maj:t till ministerstaten begärda anslag,

dels ock att Riksdagen ville hos Eders Kongl. Maj:t begära, det fullständig utredning rörande eventuellt svenskt konsulatväsen måtte verkställas och snarast möjligt föreläggas Riksdagen.

Under de senaste årtiondena hafva framställningar ofta inom Riksdagen gjorts om minskning i de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel, och har jemväl Riksdagen år 1891 aflåtit skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t i syfte att åstadkomma minskning i dessa anslag. Under år 1893 hafva Riksdagens båda kamrar emellertid afslagit gjord framställning om sådan minskning, och under år 1894 har inom Riksdagen icke något förslag i dylik riktning framkommit.

Då de skäl, som föranledt Riksdagen att, ehuru Riksdagen måste anses vidhålla sin i 1891 års skrifvelse uttalade mening, icke under för handen varande förhållanden vidtaga någon förändring i de ordinarie anslagen under tredje hufvudtiteln, för närvarande ega samma och i visst afseende ökad giltighet, har Riksdagen ansett att icke heller hvad anslagsbeloppen för år 1896 beträffar, någon förändring bör ifrågakomma.

I afseende åter å förslaget beträffande utredning om eventuellt svenskt konsulatväsen har Riksdagen velat i minnet återkalla, att Riksdagen i skrifvelse den 14 april 1893 yttrade följande: »Vid behandlingen af anslagen

under tredje hufvudtiteln har Riksdagen, dertill särskildt föranledd af det Kongl. Maj:ts proposition bilagda protokollet öfver utrikesdepartementsärende i sammansatt statsråd den 14 januari 1893, fäst sin uppmärksamhet på den inverkan, ett särskiljande af de förenade rikenas konsulatväsende, på sätt af Norges Storting blifvit förutsatt, kan komma att utöfva. Det större eller mindre behof af ökade anslag, som derigenom måste uppstå, är visserligen jemförelsevis af föga vigt; men den förändring i de nu bestående förhållandena, som ett sådant särskiljande innebär, kan deremot genom sina följder blifva af genomgripande betydelse. Konsulatväsendet står nemligen i ett sådant samband med de diplomatiska ärendena, att frågan om upplösning af gemensamheten i det förra synes Riksdagen icke kunna göras till föremål för pröfning utan att på samma gång sättet för de senares behandling måste komma under öfvervägande. Riksdagen hyser den vissa tillförsigt, att dervid öfvertygelsen om unionens värde och betydelse för de förenade rikena skall visa sig så starkt rotfast hos båda folken, att genom tillmötesgående å ömse sidor en öfverenskommelse skall kunna vinnas, hvarpå sedermera ländernas lugna utveckling må kunna byggas.

Hvad nu särskildt beträffar konsulatärendena, är Riksdagen förvissad om, att i alla händelser tillfälle skall beredas Riksdagen att yttra sig i ämnet, innan något beslut, som inverkar på det nuvarande gemensamhetsförhållandet, varder fattadt; men Riksdagen vill emellertid uttala den uppfattning, att på det ifrågavarande området reformer kunna i handels och sjöfartens intresse vidtagas, utan att gemensamheten brytes.»

Då ett bifall till större eller mindre del af ifrågavarande förslag skulle innebära ett frångående af hvad Riksdagen i berörda skrifvelse uttalat, men Riksdagen i allo vidhåller sitt sålunda gjorda uttalande, har Riksdagen funnit nämnda förslag böra lemnas utan afseende;

Och har Riksdagen bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i fråga om regleringen af de ordinarie utgifterna under tredje hufvudtiteln föreslagit.

Extra anslag.

2:o. För fortsatt utgifvande af »Sveriges traktater» har Eders Kongl. Maj:t jemväl för år 1896 äskat ett extra anslag af 4,500 kronor.

Riksdagen har till fortsatt utgifvande af »Sveriges traktater» för år 1896 anvisat ett extra anslag af 4,500 kronor.

3:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att medgifva: att af Sveriges andel i konsulskassans besparingar måtte från och med år 1896,

så länge Eders Kongl. Maj:t funne lämpligt, dock under högst tre år, få användas årligen 4,000 kronor till ett konsulsstipendium och 1,500 kronor till bestridande, i mån af behof, af stipendiatens resekostnader eller tillsammans 5,500 kronor.

Kommerskollegium, som, enligt hvad af statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden den 31 december 1894 (sid. 54) inhemtas, gjort framställning till Eders Kongl. Maj:t i detta ämne, har dervid anført, bland annat, att i Norge årligen af särskildt anslagna medel utdelades stipendier åt unge män, som önskade uppehålla sig vid de förenade rikenas konsulat för att studera konsulära eller kommersiella förhållanden, och att, derest icke åt svenske män beredes motsvarande förmån, det kunde inträffa, att vid tillsättning af konsulsbefattningar svenske sökande i allmänhet komme att finnas i afseende å särskild utbildning för konsulsbefattning stå efter de norske sökandena, samt i anledning häraf hemställt, att af allmänna medel måtte beredas tillgång att genom utdelande af årliga stipendier sätta unge män i tillfälle att vid de förenade rikenas konsulat förvärfva de insigter och den erfarenhet i handels-, sjöfarts- och andra med utöfvandet af konsulstjänst samband egande förhållanden, som kunde göra dem särskildt egnade för sådan tjänst.

På förslag af ministern för utrikes ärendena har Eders Kongl. Maj:t, enligt hvad af nyssnämnda statsrådsprotokoll inhemtas, för stipendiets tillsättande och åtnjutande uppställt följande bestämmelser:

att ministern för utrikes ärendena skall genom kungörelser underrätta, att ansökningar till stipendiets erhållande kunna inom viss tid inlemnas till utrikesdepartementet;

att ansökningarna skola af utrikesdepartementet öfversändas till kommerskollegium för upprättande af underdånigt förslag;

att stipendiet skall utdelas på ett år, men att ministern för utrikes ärendena derefter skall kunna förlänga tiden för stipendiets innehafvande till tre år;

att åtnjutande af stipendiet icke skall för stipendiaten medföra någon som helst rätt att efter stipendietidens utgång vinna befördran;

att stipendiet icke skall behöfva ovilkorligen utdelas för hvart år, utan allenast i den mån för stipendiets erhållande lämplig person finnes att tillgå;

att inga särskilda kompetensvilkor skola på förhand stadgas, utan en hvar sökandes lämplighet bedömas efter för handen varande omständigheter;

att kommerskollegium efter utnämning af stipendiat skall till ministern för utrikes ärendena afgifva förslag till instruktion; samt

att utsedd stipendiat skall vara skyldig att ställa sig till efterrättelse de instruktioner, som honom meddelas af ministern för utrikes ärendena.

Med hänsyn till hvad sålunda i ärendet anförts och särskildt den nytta, förbindelserna med utlandet, i synnerhet handel och sjöfart, skulle vinna, om unga lämpliga personer i större mån än hittills beredes praktisk utbildning för befattningar å konsulatbanan, samt då ett bifall till ifrågasvarande förslag icke medför någon ökning af denna hufvudtitels anslag, har Riksdagen, som emot ofvan omförmälda bestämmelser angående stipendiets tillsättande och åtnjutande icke haft något att erinra, bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning.

4:o. I en den 22 sistlidne mars till Riksdagen aflåten proposition (n:o 44) har Eders Kongl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af protokoll öfver utrikesdepartementsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att medgifva, att, så länge sådant till följd af uteblifna bidrag från Norge till kabinetskassan blefve erforderligt och intill dess nytt beslut i ämnet kunde varda fattadt, statskontoret måtte af under händer varande medel på requisition af ministern för utrikes ärendena utbetala intill ett belopp af 15,300 kronor i månaden, att användas till bestridande af sådana utgifter från kabinetskassan, som beräknats skola gäldas med anslag från Norge.

Då Sveriges intressen fordra, att de utrikes angelägenheternas oafbrutna skötsel icke äfventyras i följd af beslut, som norska Stortinget redan fattat eller framdeles kan komma att fatta i afseende å Norges andel i de för rikena gemensamma utgifter, tvekar Riksdagen icke att anvisa de medel, som för ändamålet äro nödiga; och synas dessa medel, enär det måste antagas, att Stortinget skall fylla den brist, som föranledt förenämnda framställning, böra, på sätt Eders Kongl. Maj:ts förslag innebär, anvisas endast såsom förskott.

Härvid anser sig Riksdagen emellertid böra på det allvarligaste framhålla, att den situation, som framkallats af Stortingets beslut af den 19 juli 1894, bär ett förnyadt vittnesbörd om att de unionella bestämmelserna, sådana de för närvarande äro, icke äro egnade att bevara ett godt, förtroendefullt förhållande mellan brödrafolken. För hvar och en, som ser unionens uppgift i främjandet af de båda folkens lugna framåtskridande och värnandet af deras sjelfständighet, måste det därför framstå som en bjudande nödvändighet, att de anledningar till split och missämja, som ligga i dessa bestämmelsers ofullständighet och oklarhet, skyndsamt aflägsnas förmedelst en fullständig revision af desamma. En sådan revision synes Riksdagen vara så angelägen, att Riksdagen icke kan betvifla, att Eders Kongl. Maj:t skall göra allt hvad på Eders Kongl. Maj:t beror för att utan dröjsmål få desamma till stånd. Sker så, torde, äfven om Stortinget icke skulle bifalla de

till dess godkännande framlagda förslag om bidrag till kabinettskassan, kunna antagas, att det af Eders Kongl. Maj:t nu begärda medgifvandet icke skall behöfva afse någon längre tid. Emellertid synes nödig försigtighet bjuda, att detta medgifvande i intet fall utsträcket längre än till dess Riksdagen kan blifva satt i tillfälle att efter pröfning af alla de förhållanden, som på denna fråga kunna inverka, fatta vidare beslut i ämnet.

Riksdagen har därför, med anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att, så länge sådant till följd af uteblifna bidrag från Norge till kabinettskassan varder erforderligt och intill dess nytt beslut i ämnet kan varda af Riksdagen fattadt, statskontoret må af under händer varande medel på requisition af ministern för utrikes ärendena förskottsvis utbetala intill ett belopp af 15,300 kronor i månaden, att användas till bestridande af sådana utgifter från kabinettskassan, som beräknats skola gäldas med anslag från Norge.

Och får Riksdagen vid anmälan af detta sitt beslut tillika anhålla, att denna fråga å nyo af Eders Kongl. Maj:t förelägges härnäst sammanträdande Riksdag, derest sådana omständigheter, som föranledt Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, fortfarande då förefinnas.

Stockholm den 15 maj 1895.

Med undersätlig vördnad.

Bil. Litt. A.**Ordinarie anslagen under riksstatens Tredje hufvudtitel.**

	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	ö.
Utrikesdepartementet.		
Kabinettsskassans utgifter.		
Departementschefen, ministern för utrikes ärendena.....	24,000	—
Utrikesdepartementet	27,495	—
Ministerstaten	337,941	—
Militärattachéer	8,471	—
Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter.....	45,893	—
S:gr	443,800	—
Konsulsskassans utgifter.		
Utrikesdepartementet	7,525: —	
Konsulsstaten	223,482: —	
Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter 15,285: —	246,292: —	
eller efter afdrag af hvad som häraf beräknas kunna bestridas af inflytande konsulat- och expediti- onsgiffter	86,292: —	160,000 —
Utgifter, som bestridas af svenska statsverket allena.		
Svenska kyrkan i Paris	2,950	—
Summa	606,750	—

Ordinarie anslagen under riksstatsens Tredje hufvudtitel.

Bil. Litt. B.

Extra ordinarie anslag under riksstatsens Tredje hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Utrikesdepartementet.		
För fortsatt utgifvande af »Sveriges traktater»	4,500	—